

Laidiens: **01.02.2017., Nr. 25**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2017/25.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 23

Rīgā 2017. gada 3. janvārī (prot. Nr. 1 13. §)

Iekšējās kārtības noteikumi brīvības atņemšanas iestādes struktūrvienībā, kurā tiek īstenota resocializācijas programma atkarību mazināšanai

*Izdoti saskaņā ar Latvijas Sodų izpildes kodeksa
61.⁸ panta septīto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka iekšējo kārtību brīvības atņemšanas iestādes struktūrvienībā, kurā tiek īstenota resocializācijas programma atkarību mazināšanai (turpmāk – atkarību mazināšanas programma), notiesāto atlases, uzņemšanas un pārvietošanas kārtību, kā arī kārtību, kādā notiesāto izslēdz no atkarību mazināšanas programmas, un attiecīgo lēmumu pieņemšanas kritērijus.
2. Uz notiesātajiem, kuri iesaistīti atkarību mazināšanas programmā, neattiecas vispārējie brīvības atņemšanas iestādes iekšējās kārtības noteikumi.
3. Atkarību mazināšanas programma ietver notiesāto atlases, uzņemšanas, padziļinātas izvērtēšanas un programmas īstenošanas posmus.
4. Atkarību mazināšanas programma tiek īstenota Ieslodzījuma vietu pārvaldes Olaines cietuma (Latvijas Cietumu slimnīcas) Atkarīgo centrā (turpmāk – atkarīgo centrs). Atkarību mazināšanas programmas vadītājs ir atkarīgo centra priekšnieks.
5. Atkarību mazināšanas programmas īstenošanas posmā īstenojamo pasākumu kopumu apstiprina Ieslodzījuma vietu pārvaldes (turpmāk – pārvalde) priekšnieks.

II. Notiesāto atlases kārtība iesaistīšanai atkarību mazināšanas programmā

6. Ja notiesātajam sākotnējā vai ikgadējā risku un vajadzību izvērtējumā konstatē alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu lietošanas risku, brīvības atņemšanas iestādes amatpersona vai darbinieks (turpmāk – darbinieks) veic atzīmi notiesātā resocializācijas plānā un piedāvā notiesātajam iesaistīties notiesāto atkarību mazināšanas pasākumos brīvības atņemšanas iestādē.
7. Saņemot notiesātā iesniegumu, kurā izteikta vēlme iesaistīties atkarību mazināšanas programmā, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks 10 darbdienu laikā izvērtē nepieciešamību iesaistīt notiesāto atkarību mazināšanas programmā, ņemot vērā šādus kritērijus:

7.1. notiesātā uzvedību soda izpildes laikā;

7.2. notiesātā piedalīšanos resocializācijas pasākumos un tajos sasniegtos rezultātus;

7.3. soda izpildes gaitu;

7.4. drošības un noziedzības novēršanas kritērijus;

7.5. ārstniecības personas atzinumu par notiesātā veselības stāvokļa atbilstību dalībai atkarību mazināšanas programmā.

8. Pamatojoties uz šo noteikumu 7. punktā minētā izvērtējuma rezultātiem un ņemot vērā notiesātā risku un vajadzību izvērtējuma rezultātus, brīvības atņemšanas iestādes priekšnieks sagatavo un nosūta pārvaldes priekšniekam priekšlikumu par notiesātā iesaistīšanu atkarību mazināšanas programmā vai pieņem lēmumu par atteikumu sagatavot priekšlikumu par notiesātā iesaistīšanu atkarību mazināšanas programmā.

9. Soda izciešanas režīma pārkāpums, ko notiesātais izdarījis pēc šo noteikumu 7. punktā minētā iesnieguma iesniegšanas, nevar būt vienīgais pamats atteikumam sagatavot priekšlikumu par notiesātā iesaistīšanu atkarību mazināšanas programmā.

10. Saņemot brīvības atņemšanas iestādes priekšnieka priekšlikumu par notiesātā iesaistīšanu atkarību mazināšanas programmā, pārvaldes priekšnieks, ievērojot šo noteikumu 7. punktā minētos kritērijus un brīvās vietas atkarību mazināšanas programmā, 15 darbdienu laikā pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

10.1. iesaistīt notiesāto atkarību mazināšanas programmā;

10.2. atteikt notiesāto iesaistīt atkarību mazināšanas programmā;

10.3. atlikt notiesātā iesaistīšanu atkarību mazināšanas programmā.

III. Notiesāto pārvietošana un uzņemšana atkarību mazināšanas programmā

11. Ja pārvaldes priekšnieks pieņem šo noteikumu 10.1. apakšpunktā minēto lēmumu, notiesāto no brīvības atņemšanas iestādes pārvieto uz Ieslodzījuma vietu pārvaldes Olaines cietumu (Latvijas Cietumu slimnīcu) (turpmāk – Olaines cietums).

12. Pēc ievietošanas Olaines cietumā:

12.1. notiesāto reģistrē, norādot viņa vārdu un uzvārdu, personas kodu (ja personas koda nav – dzimšanas gadu, datumu, mēnesi un vietu), kā arī soda izciešanas sākumu un beigas;

12.2. notiesātais nodod Olaines cietumam glabāšanā dokumentus, dārgmetālus, dārgakmeņus un to izstrādājumus, vērtspapīrus, naudu, kā arī mantas, kas nav minētas mantu un pārtikas produktu sarakstā, ko notiesātajam ir atļauts glabāt, vai kas pārsniedz atļauto mantu skaitu (daudzumu) (1. pielikums). Par nodotajām mantām un dokumentiem sastāda aktu (2. pielikums), kuru paraksta notiesātais un darbinieks, kas pieņem mantas. Notiesātajam izsniedz akta kopiju;

12.3. naudu, ko notiesātais nodod, ieskaita notiesātā personiskajā kontā pārvaldes atvērtajā deponēto līdzekļu kontā Valsts kasē;

12.4. veic notiesātā pārmeklēšanu un mantu apskati. Pārmeklēšanu izdara tā paša dzimuma darbinieki;

12.5. veic notiesātā medicīnisko apskati un, ja nepieciešams, arī sanitāro apstrādi;

12.6. notiesāto iepazīstina ar šiem noteikumiem, viņa tiesībām un pienākumiem, atkarīgo centra dienas kārtību un ugunsdrošības noteikumiem, un notiesātais to apliecina ar savu parakstu;

12.7. notiesātajam nodrošina iespēju nekavējoties paziņot ģimenei vai citai viņa izvēlētai personai par notiesātā atrašanos Olaines cietumā un tā adresi, nosūtot attiecīgu paziņojumu (3. pielikums), kā arī informē notiesāto par iespēju saņemt naudas pārvedumus, sūtījumus un pienesumus. Paziņojumu nosūta triju darbdienu laikā par Olaines cietuma līdzekļiem. Ja nepilngadīgajai personai likumā noteiktā kārtībā iecelts aizbildnis, paziņojumu nosūta aizbildnim un attiecīgajai bāriņtiesai. Paziņojuma kopiju pievieno notiesātā personas lietai.

IV. Notiesāto padziļināta izvērtēšana

13. Triju dienu laikā notiesāto ievieto atkarīgo centra Izvērtēšanas nodaļā, lai veiktu padziļinātu notiesātā risku un vajadzību izvērtēšanu. Atkarīgo centra Izvērtēšanas nodaļā notiesātais uzturas ne ilgāk kā 30 dienas.

14. Triju darbdienu laikā pēc notiesātā ievietošanas atkarīgo centra Izvērtēšanas nodaļā notiesātais un Olaines cietuma priekšnieks noslēdz vienošanos par notiesātā iesaistīšanu atkarību mazināšanas programmā (4. pielikums).

15. Ja padziļinātās notiesātā risku un vajadzību izvērtēšanas rezultātā tiek konstatēta notiesātā atbilstība atkarību mazināšanas programmas nosacījumiem, notiesāto iesaista šo noteikumu 5. punktā minētajā pasākumu kopumā atbilstoši izvērtēšanā izdarītajiem secinājumiem. Notiesāto iepazīstina ar konkrētajam pasākumu kopumam paredzētajiem iekšējās kārtības noteikumiem un dienas kārtību, un notiesātais to apliecina ar parakstu.

V. Notiesāto dienas kārtība

16. Notiesāto dienas kārtību atkarīgo centrā ar rīkojumu nosaka Olaines cietuma priekšnieks.

17. Notiesāto dienas kārtība ietver resocializācijas un režīma pasākumus, notiesāto ēdienreizes, ikdienas pastaigas, laiku atpūtai, notiesāto apmeklējuma laiku, laiku telefonsarunām, kā arī nepārtrauktu astoņu stundu naktsmieru.

18. Dienas kārtībā noteiktajā laikā, ne retāk kā divas reizes dienā – no rīta un vakarā, bet, ja nepieciešams, arī citā laikā –, amatpersona veic notiesāto skaitlisko pārbaudi, kuras laikā pārbauda arī notiesāto ārējo izskatu.

19. Notiesātie skaitliskās pārbaudes laikā nostājas ierindā amatpersonas norādītajā vietā. Naktsmiera laikā notiesātos pārbauda guļamvietās.

20. Notiesātā skaitlisko pārbaudi veic viņa atrašanās vietā, ja notiesātais:

20.1. saņēmis Olaines cietuma priekšnieka rakstveida atļauju neatrasties norādītajā vietā;

20.2. piedalās resocializācijas pasākumā.

VI. Notiesāto tiesības un pienākumi

21. Notiesātajam ir tiesības:

21.1. glabāt dzīvojamā telpā personīgai lietošanai nepieciešamās mantas šo noteikumu 1. pielikumā noteiktajā sortimentā un daudzumā. Kopējais mantu svars, ko notiesātajam ir atļauts glabāt Atkarīgo centra dzīvojamā telpā, nedrīkst pārsniegt 15 kilogramus. Kopējais notiesātā mantu svars Olaines cietumā nedrīkst pārsniegt 30 kilogramus;

21.2. vērsties pie Olaines cietuma priekšnieka ar rakstisku iesniegumu, kurā izteikts lūgums atļaut glabāt reliģiskos priekšmetus un literatūru;

21.3. uz pieņemšanu pie darbiniekiem dienas kārtībā noteiktajā laikā. Pēc notiesātā lūguma viņu var pieņemt bez citu personu klātbūtnes;

21.4. lūgt kapelānu, lai viņš pieaicina notiesātā konfesijas garīdznieku;

21.5. vērsties pie Olaines cietuma priekšnieka ar iesniegumu par šo noteikumu 14. punktā minētās vienošanās izbeigšanu;

21.6. smēķēt tam paredzētajā vietā un laikā.

22. Notiesātajam ir pienākums:

22.1. ievērot šo noteikumu 14. punktā minētās vienošanās nosacījumus;

22.2. ievērot atkarīgo centra iekšējās kārtības noteikumus, dienas kārtību un ugunsdrošības noteikumus;

22.3. saudzīgi izturēties pret Olaines cietuma valdījumā esošo valsts mantu;

22.4. ievērot personīgo higiēnu;

22.5. uzturēt kārtībā atkarīgo centra teritoriju, dzīvojamās telpas, koplietošanas telpas un darba vietu. Notiesātie tās uzkopj rindas kārtībā;

22.6. no ceļšanās līdz naktsmieram uzturēt savu guļamvietu atbilstoši Olaines cietuma priekšnieka noteiktajam vienotajam paraugam;

22.7. būt pieklājīgiem saskarsmē ar citām personām, sveicināt darbiniekus un apmeklētājus pieceļoties un uzrunāt ar "jūs";

22.8. nostāties un atrasties darbinieka norādītajā vietā;

22.9. piedalīties resocializācijas pasākumos atbilstoši resocializācijas plānam un atkarību mazināšanas pasākumu kopumam paredzētajiem iekšējās kārtības noteikumiem, kā arī līdzdarboties risku un vajadzību izvērtēšanā;

22.10. izpildīt darbinieku likumīgās prasības;

22.11. lietot medikamentus tūlīt pēc to saņemšanas darbinieka klātbūtnē;

22.12. pakļauties pārbaudei, lai konstatētu, vai notiesātais ir lietojis alkoholu, narkotiskās, psihotropās vai toksiskās vielas;

22.13. pakļauties medicīniskai pārbaudei un medicīniskajām darbībām infekcijas slimības izplatības ierobežošanai;

22.14. pakļauties pārmeklēšanai;

22.15. nēsāt šo noteikumu 48. punktā minēto atpazīšanas zīmi, piestiprinātu virsdrēbju krūšu daļas kreisajā pusē;

22.16. ierasties pēc darbinieka aicinājuma;

22.17. segt zaudējumus, ko notiesātais nodarījis, veicot tišu prettiesisku Olaines cietuma valdījumā esošās valsts mantas vai citas personas mantas bojāšanu vai iznīcināšanu;

22.18. pēc darbinieku pieprasījuma sniegt rakstisku paskaidrojumu par soda izciešanas režīma pārkāpuma izdarīšanas apstākļiem vai citos gadījumos.

23. Notiesātajam ir aizliegts:

- 23.1. patvaļīgi atrasties objektos vai telpās, kurās viņš nestrādā, nemācās, nedzīvo vai nepiedalās atkarību mazināšanas programmas pasākumā;
- 23.2. glabāt, iegādāties, izgatavot un lietot mantas, kas nav minētas šo noteikumu 1. pielikumā, mantas, kas pārsniedz šo noteikumu 1. pielikumā atļauto skaitu (daudzumu), kā arī bojātas elektroierīces un mantas, kuru lietošana apdraud notiesātā un apkārtējo veselību un dzīvību;
- 23.3. smēķēt neatļautā vietā un laikā;
- 23.4. atsavināt vai nodot lietošanā citām personām personiskās mantas, izstrādājumus vai vielas, kā arī iegādāties vai aizņemties tās no citiem;
- 23.5. spēlēt azartspēles vai citas spēles, lai gūtu materiālu vai cita veida labumu;
- 23.6. tetovēt sevi vai citas personas;
- 23.7. bez atkarīgo centra priekšnieka rakstiskas atļaujas izvietot dzīvojamās vai koplietošanas telpās attēlus;
- 23.8. aizklāt savu guļamvietu un citas vietas, kuru aizklāšana traucē veikt ieslodzīto uzraudzību;
- 23.9. savstarpēji apmainīties guļamvietām ar citu notiesāto un patvaļīgi mainīt telpā esošā aprīkojuma izvietojumu;
- 23.10. fiziski iespaidot vai citādā veidā pazemot citas personas;
- 23.11. tiši kaitēt savai vai citu personu veselībai;
- 23.12. lietot alkoholu, narkotiskās, psihotropās, toksiskās vai cita veida apreibinošās vielas;
- 23.13. traucēt apkārtējo mieru;
- 23.14. izmantot brīvības atņemšanas iestādē neatļautus saziņas veidus un līdzekļus;
- 23.15. bez darbinieku atļaujas sazināties ar notiesātajiem, kas izvietoti citā nodaļā;
- 23.16. lietot lamuvārdus;
- 23.17. glabāt literatūru, brošūras, bukletus par cīņas sporta veidiem, ieročiem, erotiku un pornogrāfiju.

VII. Notiesāto tiesības īslaicīgi atstāt brīvības atņemšanas iestādi

24. Ja notiesātā sasniegtie rezultāti atbilst tā pasākumu kopuma plānam, kurā notiesātais iesaistīts, un atkarību mazināšanas programmas nosacījumi to paredz, Olaines cietuma priekšnieks notiesātajam var atļaut īslaicīgi atstāt Olaines cietuma teritoriju.

25. Lemjot par šo noteikumu 24. punktā minētās atļaujas piešķiršanu, ņem vērā kriminālsodu izpildi reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktos kritērijus.

26. Rīkojumā par atļauju notiesātajam īslaicīgi atstāt Olaines cietuma teritoriju norāda:

- 26.1. notiesātā vārdu, uzvārdu un personas kodu (ja personas koda nav – dzimšanas gadu, datumu, mēnesi un vietu);
- 26.2. Olaines cietuma teritorijas atstāšanas un atgriešanās laiku un datumu;